U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy, Ph.D., JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D., JUDr. Marie Turkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové, Ph.D. v právní věci žalobce: **M. P. O.**, zastoupený JUDr. Vladimírem Čarňanským, advokátem se sídlem Vodičkova 41, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 3. 2011, č. j. 61 Az 19/2009 - 57,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 7. 2009, č. j. OAM-667/VL-07-ZA09-2008, žalobci nebyl udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 3. 3. 2011, č. j. 61 Az 19/2009 - 57, zamítl.

Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž uvádí důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tj. namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu.

Stěžovatel v prvé řadě namítá, že závěr soudu, podle něhož stěžovateli nenáleží doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, není správný. V rámci správního řízení stěžovatel opakovaně uváděl, že opustil svou vlast z obavy z nezákonného jednání členů

radikální frakce skupiny Ijaw Youths, která by ho mohla ohrožovat na životě, neboť byl svědkem jejich nezákonného jednání. Zprávy, které si žalovaný obstaral v rámci řízení o jeho žádosti o azyl, potvrzovaly, že v deltě řeky Niger probíhal ozbrojený konflikt. Státním orgánům se údajně podařilo tento konflikt zastavit, nicméně kvůli zpoždění v provádění programů restrukturalizace a rekvalifikace hrozí militanti návratem k násilné činnosti. V době rozhodování o žádosti stěžovatele tedy nebyl tento konflikt zcela vyřešen, stěžovatel má tedy za to, že se právem obával ohrožení na životě. Nové ozbrojené konflikty vypukly i tohoto roku po prezidentských volbách, což svědčí o tom, že vláda není schopna zajistit trvalou bezpečnost svých občanů. Žalovaný ani krajský soud tyto skutečnosti nezohlednili.

Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Žalovaný se zabýval všemi skutečnostmi, které stěžovatel v průběhu správního řízení uvedl a za tímto účelem si opatřil podklady potřebné pro vydání rozhodnutí. Žalovaný připomněl, že se jedná již o opakovanou žádost stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany, přičemž opět má být důvodem zejména obava z jednání členů radikální frakce Ijaw Youths. O první žádosti stěžovatele žalovaný vydal rozhodnutí ze dne 23. 4. 2007, č. j. OAM-810/LE-VL02-VL02-2006, jímž stěžovateli mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona o azylu neudělil. Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 31. 10. 2007, č. j. 56 Az 89/2007 - 40, kasační stížnost pak Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 16. 6. 2008, č. j. 5 Azs 20/2008 – 64, zamítl (správně má být: odmítl – pozn. NSS) pro nepřijatelnost. Dalším důvodem nové žádosti je pak skutečnost, že stěžovatel chce žít na území ČR se svou manželkou a dcerou.

Obavy stěžovatele z mladých povstalců v deltě Nigeru nejsou podle žalovaného důvodné. Z podkladů shromážděných ve správním spise nevyplynulo, že by mu v případě návratu hrozilo mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání. Podle informací citovaných v žalobou napadeném rozhodnutí vystupují v deltě Nigeru ozbrojené skupiny mladých osob, které provádějí únosy a perou peníze z loupeží ropy, ovšem řešení této situace je jednou z priorit vlády. Samotná příslušnost k lidovému hnutí není postihována a státní orgány zasahují v případě, dojde-li k trestné činnosti. Stěžovatel neměl ve své vlasti potíže se státními orgány, vycestoval z Nigérie legálně a v Nigérii neprobíhá ozbrojený konflikt, který by mohl být považován za vážnou újmu. Státní orgány poskytují pomoc před nezákonným jednáním, přičemž stěžovatel se o pomoc nikam neobrátil. Použité informace, které nyní stěžovatel zpochybňuje, měl možnost si prostudovat, vyjádřit se k jejich obsahu, ale této možnosti nevyužil. K řešení pobytových otázek a rodinných vazeb cizinců na území České republiky slouží zákon o pobytu cizinců, jehož institutů může stěžovatel využít, pokud bude splňovat podmínky tímto zákonem stanovené. Zákon o azylu není prostředkem k obcházení zákona o pobytu cizinců.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud se dále ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Výklad zákonného pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které *dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou *dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*.

Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti relevantní argumenty svědčící pro její přijatelnost.

Stěžovatel v kasační stížnosti zpochybnil pouze závěry krajského soudu, resp. žalovaného týkající se neudělení doplňkové ochrany z důvodu nebezpečí, které má stěžovateli dle jeho tvrzení hrozit v souvislosti s násilnostmi, jež probíhaly v deltě Nigeru. Stěžovatel naproti tomu nezpochybňuje závěry krajského soudu a žalovaného, že mu v této souvislosti neměl být udělen azyl, ani nezpochybňuje neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany v souvislosti s jeho rodinnými vazbami na území České republiky. Přitom ovšem právě jen pro tyto nové důvody týkající se jeho rodinných vazeb na území ČR, které stěžovatel uplatnil až v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byla jeho opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako přípustná [srov. § 10a písm. e) ve spojení s § 25 písm. i) zákona o azylu]. Naopak, jak připomněl žalovaný, stěžovatelova tvrzení o nebezpečí, jež by pro něho mělo vyplývat z konfliktu mezi různými skupinami působícími v deltě Nigeru, již žalovaný i správní soudy posuzovali ve věci jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany a neshledali, že by tato tvrzení odůvodňovala udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

Ve zmiňovaném usnesení ze dne 16. 6. 2008, č. j. 5 Azs 20/2008 – 64, Nejvyšší správní soud k první žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany poukázal, vedle některých konkrétních rozporů v jeho tvrzeních, zejména na velmi obecný charakter jeho výpovědí. Stěžovatel v řízení o své první žádosti uváděl, že je členem umírněné frakce Ijaw Youths, a proto je snadno identifikovatelný pro členy radikálních frakcí, ovšem kromě obecných zmínek o provádění demonstrací konkrétním způsobem nepopsal, v čem spočívala jeho politická či obdobná činnost jako údajně umírněného člena hnutí Ijaw Youths, jak veřejně projevil tyto své umírněné názory, ani se nezmínil o tom, jakým

konkrétním útokům či hrozbám útoků od konkrétních osob musel před svým odchodem ze země čelit. Stěžovatel uváděl pouze velmi obecné informace o celkové situaci v deltě Nigeru, které bylo možné získat např. z médií. Z těchto důvodů shledal Nejvyšší správní soud obdobně jako žalovaný a Krajský soud v Brně jeho výpověď nevěrohodnou.

V opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, která je předmětem nyní posuzované věci, již stěžovatel uvedl, že *„nějaká ozbrojená skupina mladých unesla nějaké bílé pracovníky z těžby ropy. Cizinci pak byli vojáky osvobozeni a mě pak ti únosci obviňovali, že jsem prozradil, kde jsou rukojmí. Dva z nás zabili a já jsem měl obavy o život, a tak jsem odjel"*. Tento skutkový příběh ovšem stěžovatel v rámci řízení o jeho první žádosti neuváděl, ač mu v tom nic nebránilo. Učinil tak až ve své druhé žádosti, tedy po té, co mu žalovaný i správní soudy vytkli nekonkrétnost jeho předchozích výpovědí. To činí jeho nové tvrzení opět nevěrohodným. Ač by tedy jinak při splnění dalších podmínek toto tvrzení mohlo být relevantní zejména z hlediska udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. a) a b) zákona o azylu, nemůže z něj nyní Nejvyšší správní soud pro jeho nevěrohodnost vycházet.

Pokud jde o důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, Nejvyšší správní soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, publikovaný pod č. 1840/2009 Sb. NSS, a na v něm citovaný rozsudek Soudního dvora EU ze dne 17. 2. 2009 ve věci *C-465/07 M. a N. Elgafaji v. Staatssecretaris van Justitie*. Podle těchto rozhodnutí, s výjimkou tzv. totálního konfliktu, tedy ozbrojeného konfliktu takové intenzity, při němž hrozí vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země původu či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na území takové země nebo regionu jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity, musí žadatel přicházející z místa méně intenzivního ozbrojeného konfliktu prokázat dostatečnou míru individualizace, a to zejména tím, že prokáže, že jsou u něj dány faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného násilí spojeného s ozbrojeným konfliktem bude právě on.

Nejvyšší správní soud nemá na základě informací o situaci v deltě Nigeru, které shromáždil žalovaný v průběhu správního řízení, pochyby o tom, že na tomto území v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí neprobíhal tzv. totální ozbrojený konflikt, v němž by byl reálnému nebezpečí ohrožení života nebo tělesné integrity vystaven každý obyvatel daného regionu. I pokud by Nejvyšší správní soud připustil existenci vnitřního ozbrojeného konfliktu v tomto regionu mezi místními povstaleckými skupinami na straně jedné a vládou a nadnárodními společnostmi těžícími ropu na straně druhé, jednalo by se v každém případě o konflikt nižší intenzity, u něhož by stěžovatel musel doložit vedle toho, že by nebyl schopen přestěhování do jiné části Nigérie, zejména dostatečnou míru individualizace rizika, že terčem případného násilí spojeného s tímto konfliktem by byl právě on. To se stěžovateli, jak již bylo vysvětleno, vzhledem k nevěrohodnosti jeho výpovědí, nepodařilo.

Jak vyplývá z již uvedeného, Nejvyšší správní soud má rovněž za to, že žalovaný shromáždil vzhledem k tvrzením, která stěžovatel uvedl na podporu své žádosti o udělení mezinárodní ochrany, dostatečné podklady, z nichž ty novější byly pro posouzení

důvodnosti této žádosti k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí také dostatečně aktuální.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a z tohoto důvodu ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., z nichž vyplývá, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 27. července 2011

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu